Politechnika Warszawska

KARTA PRZEDMIOTU OFEROWANEGO W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Kod przedmiotu	4606-PW-0000000-0058	Nazwa przedmiotu	w j. polskim	**Przewodnik opracowywania rozprawy doktorskiej w naukach społecznych**	
			w j. angielskim	**A guide to compiling a PhD dissertation in social sciences**	
Przynależność do grupy przedmiotów	~~przedmioty ogólne~~ **/ warsztat badacza** ~~/ przedmioty specjalnościowe~~				
Koordynator przedmiotu	dr hab. inż. Janusz Zawiła-Niedźwiecki				
Jednostka realizująca	Wydział Zarządzania	Dyscyplina/y naukowa*			
Poziom kształcenia	Kształcenie doktorantów	Semestr	1. rok, semestr zimowy		
Język zajęć	polski/~~angielski~~				
Forma zaliczenia:	zaliczenie / ~~zaliczenie na ocenę/egzamin~~	Sumaryczna liczba godzin w semestrze	40	Sumaryczna liczba ECTS	3
Minimalna liczba uczestników	5	Maksymalna liczba uczestników	30	Dostępność dla studentów	~~Tak/~~Nie

Typ zajęć		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia projektowe	Laboratorium	Seminarium
Liczba godzin zajęć	tydzień	2	2			
	łącznie w semestrze (10 spotkań)	20	20			
	łącznie przedmiot	20	20			

* nie dotyczy warsztatu badacza

1. Wymagania wstępne

Zajęcia w trybie hybrydowym

Nie ma wymagań wstępnych, w zajęciach może uczestniczyć każdy słuchacz szkoły doktorskiej z PW lub kandydaci eksternistyczni (spoza szkoły doktorskiej PW) z dziedziny *Nauk społecznych*, a w szczególności z dyscypliny *Nauk o Zarządzaniu i Jakości*.

2. Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapewnienie słuchaczom wiedzy i umiejętności poprawnego metodologicznie w ujęciu nauk społecznych ukształtowania rozprawy doktorskiej oraz procesu badawczego. Jest to osiągane przez:

- w części wstępnej każdych zajęć (poza pierwszymi) konsultacje wyników pracy domowej słuchaczy nad zagadnieniem z poprzednich zajęć;
- w części wykładowej (wprowadzającej do kolejnych ćwiczeń audytoryjnych) sukcesywne przedstawianie słuchaczom jak metodycznie powinna powstawać rozprawa doktorska w układzie charakterystycznym dla nauk społecznych;
- w części ćwiczeń audytoryjnych wykonywanie zadań ćwiczeniowych związanych z procesem powstawania rozprawy doktorskiej oraz nawiązujących do tematyki doktoratu każdego z uczestników; dyskutowanie nad pomysłami i dylematami słuchaczy w poszukiwaniu rozwiązań bieżących problemów opracowywania rozprawy w celu zwiększenia płynności pracy nad rozprawą.

Uwaga: (a) wsparcie ze strony prowadzącego jest realizowane zgodnie z kanonem nauk społecznych, co nie wyklucza odrębności rozumowania uzgodnionego przez słuchacza z promotorem; (b) zajęcia są otwarte na udział w nim promotorów i innych samodzielnych pracowników naukowych; (c) prowadzący w miarę możliwości zaprasza do przeprowadzenia poszczególnych mini wykładów gości – samodzielnych pracowników naukowych

3. Treści programowe (dla każdego typu zajęć oddzielnie)

Wykład

Część 1 – główny wątek zajęć: Sformułowanie problemu badawczego

1a. Ramowa i typowa struktura doktoratu jako dzieła naukowego w naukach społecznych jako naukach w swej istocie empirycznych.

1b. Ogólne ujęcie problematyki doktoratu i ulokowanie wśród koncepcji naukowych dyscypliny oraz wśród subdyscyplin w *Naukach o Zarządzaniu i Jakości*.

1c. Rozróżnianie między luką wiedzy, luką naukową oraz luką badawczą. Wypełnianie luki naukowej (raczej jej części) przez opracowanie doktoratu.

1d. Główne pytanie badawcze jako wyraz ciekawości badacza.

2a. Problem badawczy i jego struktura.

2b. Cel główny rozprawy oraz ewentualne cele: poznawcze, metodyczne i aplikacyjne. Cele cząstkowe i cele dodatkowe. Spójność celów, sens i zasady ich formułowania.

2c. Teoria hipotez: teza, hipoteza główna, hipotezy pomocnicze. Wyjaśniające pytania badawcze.

2d. Podsumowanie sformułowania problemu badawczego.

Część 2 – główny wątek zajęć: Przygotowanie procesu badawczego

3a. Pięć zakresów planowania związanego z doktoratem.

3b. Planowana zawartość rozprawy, jak wyodrębniać rozdziały i podrozdziały.

3c. Doktorat jako projekt, zarządzanie projektem naukowym.

4a. Typowy cel badań doktorskich w naukach społecznych: opracowanie metody lub metodyki rekomendowanego postępowania.

4b. Metafora jako metoda modelowania w naukach społecznych.

4c. Typowy cel badań doktorskich w naukach społecznych: opracowanie rekomendowanego rozwiązania.

5a. Otwarta nauka. Repozytoria otwartej nauki. Otwarte bazy danych.

5b. Badania jakościowe a badania ilościowe. Kiedy mają uzasadnienie, do czego służą, czy i jak je łączyć.

Część 3 – główny wątek: Prowadzenie badań

6a. Projekt procesu badawczego.

6b. Paleta metod badawczych nauk społecznych. Pułapki metodologiczne.

7a. Badania: wstępne, pilotażowe, weryfikujące metody, główne, weryfikujące rozwiązanie.

7b. Badania pierwotne i wtórne.

7c. Studia przypadków. Badania uczestniczące.

8a. Plan badań.

8b. Pokusy nadużycia.

8c. Podsumowanie indywidualnych pomysłów na prowadzenie badań.

Część 4 – główny wątek: Wnioskowanie z badań i zakończenie rozprawy

9a. Struktura zakończenia rozprawy doktorskiej w naukach społecznych.

9b. Podsumowanie, które jest tylko częścią Zakończenia

9c. Wnioski z rozprawy. Rekomendowana struktura wniosku naukowego.

9d. Problemy do dalszych badań jako wyraz szerszej refleksji i dojrzałości doktoranta.

10a. Załączniki. Czym powinny być, kiedy są potrzebne, a kiedy niepotrzebne.

10b. Bibliografia i jej kategorie. Zasady redagowania (standardy opisu) i przywoływania.

10c. Weryfikacja, czy tytuł nie wymaga zmiany w kontekście ostatecznej treści rozprawy.

10d. Jak zyskać uznanie recenzenta?

Ćwiczenia audytoryjne

Część 1 – główny wątek zajęć: Sformułowanie problemu badawczego

1a. Wyjaśnienie istoty każdej z trzech głównych części rozprawy doktorskiej w naukach społecznych (*wyjaśnianie wątpliwości + dyskusja)*

1b. Wskazywanie na kontekst rozprawy przez analizę semantyczną tytułu rozprawy (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

1c. Dyskutowanie na ile kwestie zagadnień przewidywanych do rozwiązania w ramach rozpraw słuchaczy mogą stanowić fragment luki naukowej i jak to ostatecznie zweryfikować (*wyjaśnianie wątpliwości + dyskusja*)

1d. Formułowanie głównych pytań badawczych (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

2a. Wyjaśnianie słuchaczom ich wątpliwości odnośnie do formułowania problemu badawczego (*wyjaśnianie wątpliwości + dyskusja*)

2b. Formułowanie celów rozprawy, skupienie się na ich podziale na poznawcze, metodyczne i aplikacyjne (*ćwiczenia indywidualne + wyjaśnianie wątpliwości + dyskusja*)

2c. Wyjaśnienie słuchaczom ich wątpliwości odnośnie do formułowania tez i hipotez (*ćwiczenia indywidualne + wyjaśnianie wątpliwości + dyskusja*)

2d. Końcowe wyjaśnienia dotyczące sformułowania problemu badawczego (*dyskusja*).

Część 2 – główny wątek zajęć: Przygotowanie procesu badawczego

3a. Formułowanie przykładowych zamierzeń dla każdego z pięciu zakresów planowania związanego z doktoratem (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

3b. Bardzo wstępne formułowanie zawartości rozprawy (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

3c. Dyskusja mocnych i słabych stron podejść *waterfall* oraz *agile* do zarządzania doktoratem jako projektem naukowym (*dyskusja*)

4a. Dyskusja na czym może polegać opracowanie metody lub metodyki rekomendowanego postępowania (*dyskusja*)

4b. Formułowanie metafor wybranego obiektu lub zjawiska (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

4c. Dyskusja na czym może polegać opracowanie modelu rekomendowanego rozwiązania (*dyskusja*)

5a. Interaktywne w sieci poszukiwanie repozytoriów otwartej nauki oraz otwartych baz danych (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja*)

5b. Dyskusja nad silnymi i słabymi stronami badań jakościowych i ilościowych (*dyskusja*)

Część 3 – główny wątek: Prowadzenie badań

6a. Indywidualne szkicowanie projektu procesu badawczego (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

6b. Dyskusja nad metodami badawczymi nauk społecznych (*dyskusja*)

7a. Indywidualne szkicowanie struktury badań (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

7b. Dyskusja nad niuansami podziału na badania pierwotne i wtórne (*dyskusja*)

7c. Dyskusja nad metodami badań jakościowych eksplanacyjnych (*dyskusja + wytyczne eseju zaliczeniowego*)

8a. Indywidualne szkicowanie planu badań (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

8b. Omówienie faktycznych przypadków nadużyć naukowych (*dyskusja*)

8c. Końcowe wyjaśnienia dotyczące pomysłów na prowadzenie badań (*dyskusja*)

Część 4 – główny wątek: Wnioskowanie z badań

9a. Indywidualne szkicowanie struktury zakończenia rozprawy (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +praca w domu*)

9b. Dyskusja nad zakresem podsumowania (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja*)

9c. Ćwiczenia z indywidualnego formułowania wniosków (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja*)

9d. Ćwiczenia z indywidualnego formułowania problemów do dalszych badań (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja +złożenie eseju zaliczeniowego*)

10a. Dyskusja nad charakterem i rolą załączników (*dyskusja*)

10b. Ćwiczenia z indywidualnego opisu bibliografii z podziałem na kategorie (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja*)

10c. Dyskusja nad adekwatnością tytułów w relacji do treści (*ćwiczenia indywidualne + dyskusja*)

10d. Na co szczególnie zwraca uwagę recenzent rozprawy doktorskiej? (*dyskusja*)

4. Efekty uczenia się

Rodzaj efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się w SD PW	Sposób weryfikacji efektów uczenia*
Wiedza			
W01	Zna i rozumie specyfikę dziedziny *Nauk społecznych* oraz spektrum dyscyplin naukowych z tej dziedziny oraz wskazane przez Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania PAN subdsycypliny *Nauk o zarządzaniu i*	SD_W1 SD_W2 SD_W3	ocena zadań domowych, aktywności na

	jakości oraz aktualne koncepcje naukowe w tej dyscyplinie		zajęciach oraz eseju zaliczeniowego
W02	Zna i rozumie zasady formułowania problemu naukowego oraz planowania procesu badawczego w zakresie merytorycznym, etycznym, formalno-prawnym oraz finansowym	SD_W3 SD_W4	ocena zadań domowych, aktywności na zajęciach oraz eseju zaliczeniowego
W03	Zna i rozumie: spektrum metod badawczych nauk społecznych, zasady doboru metod do postawionego problemu, zasady ich stosowania, zasady przeprowadzania badań z ich wykorzystaniem, zasady korzystania (pobierania cudzych danych i lokowania własnych danych) z otwartych baz danych badawczych, zasady wnioskowania z badań oraz zasady i techniki upowszechniania wyników badań	SD_W3 SD_W5	ocena zadań domowych, aktywności na zajęciach oraz eseju zaliczeniowego
Umiejętności			
U01	Potrafi identyfikować nowatorskie wyzwania badawcze, lokować je na tle dotychczasowej wiedzy naukowej, formułować problem badawczy oraz planować proces postępowania badawczego, który powinien doprowadzić do rozwiązania problemu badawczego. Przy tym potrafi nawiązywać relacje z innymi naukowcami zasięhgając krytycznie ich opinii i dyskutując nad elementami wyzwania badawczego, jakie podejmuje.	SD_U1 SD_U4	ocena zadań domowych, prezentacji rozwiązań zadań oraz eseju zaliczeniowego
U02	Potrafi zrealizować badania posługując się adekwatnie dobranymi metodami badawczymi, współpracując w niezbędnym zakresie z innymi naukowcami, kierując pracami badawczymi własnymi i konsultując swoje zamiary badawcze oraz rezultaty badań z autorytetami naukowymi i innymi badaczami, a niekiedy i praktykami.	SD_U1 SD_U3 SD_U4 SD_U5 SD_U7	ocena zadań domowych, prezentacji rozwiązań zadań oraz eseju zaliczeniowego
U03	Potrafi wniosować z badań bezpośrednio oraz generalizując wyniki, które potrafi upowszechniać tak w środowisku naukowym, jak i w sensie transferowania ich do sfery gospodarczej i społecznej. Potrafi je prezentować tak w ujęciu czysto naukowym, jak i aplikacyjnym oraz dydaktycznym. Potrafi krytycznie spojrzeć na swoje dokonania oraz perspektywy, planując dalsze badania oraz dlaszy rozwój własny.	SD_U1 SD_U2 SD_U3 SD_U4 SD_U5 SD_U8 SD_U9	ocena zadań domowych, prezentacji rozwiązań zadań oraz eseju zaliczeniowego
Kompetencje społeczne			
K01	Jest gotów do krytycznego (wobec aktualnego dorobku wiedzy naukowej w dziedzinie i dyscyplinie), kreatywnego, prospołecznego i odpowiedzialnego (merytorycznie i etycznie) formułowania problemów badawczych, konfrontowania ich na forum naukowym z innymi naukowcami, przygotowywania i przeprowadzania badań we współpracy z innymi naukowcami, wyciągania wniosków z tych badań i upowszechniania ich ku pożytkowi samej nauki oraz społeczeństwa (jako fundatora środków na badania oraz beneficjenta rezultatów badań).	SD_K1 SD_K2 SD_K3 SD_K4 SD_K5	ocena aktywności i jakości pracy na zajęciach

* dozwolone sposoby weryfikacji efektów uczenia się: egzamin; egzamin ustny; kolokwium pisemne; kolokwium ustne; ocena projektu; ocena sprawozdania; ocena raportu; ocena prezentacji; ocena aktywności w trakcie zajęć; prace domowe; test

5. Kryteria oceny
Ocena formatywna: ocena zaangażowania w zajęcia; ocena prezentowania poglądów w toku dyskusji na ćwiczeniach audytoryjnych; ocena zaangażowania w realizację ćwiczeń na zajęciach oraz zadań domowych, które są przewidziane po niektórych z zajęć; ocena eseju końcowego. Ocenie podlega terminowość realizacji, sposób prezentacji, udział w dyskusji; esej końcowy. *Ocena sumatywna:* Na ocenę końcową składają się cząstkowe oceny ze wszystkich aspektów oceny formatywnej i ocena uzyskana z eseju końcowego.

6. Literatura
Literatura podstawowa: [1] Kolman R., Szczepańska K., *Doktoraty i habilitacje, poradnik realizacji*, Dom Organizatora TNOiK, Toruń, 2011. [2] Sułkowski Ł., Lenart-Gansiniec R. (red.), *Rozprawa doktorska w naukach społecznych. Poradnik doktoranta i promotora pracy doktorskiej*, Wydawnictwo SAN, Łódź, 2021 (do pobrania **http://monografie.san.edu.pl/wp-content/uploads/2021/09/Rozprawa-doktorska_22-09.pdf**) [3] Siuda P., Wasylczyk P., *Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko*, PWN, Warszawa, 2018. [4] Czakon W. (red.), *Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu*, Wolters Kluwer, Warszawa, 2015. [5] Glinka B., Czakon W., *Podstawy badań jakościowych*, PWE, Warszawa, 2021 [6] Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Zysk i s-ka, Poznań, 2001. [7] Lisiński M., Szarucki M., *Metody badawcze w naukach o zarządzaniu i jakości,* PWE, Warszawa, 2020. [8] Krzyżanowski L., *Podstawy nauk o organizacji i zarządzaniu*, PWN, Warszawa, 1994. [9] Krzyżanowski L., *O podstawach kierowania organizacjami inaczej: paradygmaty, metafory, modele, filozofia, metodologia, dylematy i trendy*, PWN, Warszawa, 1999. Literatura uzupełniająca: [1] niepublikowane materiały Rady Naukowej Dyscypliny oraz Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN (dostępne w Internecie lub udostępniane przez prowadzącego) [2] Yin R. 2015. *Studium przypadku w badaniach naukowych. Projektowanie i metody*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. [3] Chrostowski A., Jemielniak D., *Skuteczne doradztwo strategiczne. Metoda Action Research w praktyce*, Znak, Kraków, 2011. [4] Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE, Warszawa, 2010.

7. Nakład pracy doktoranta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się**		
Lp.	opis	Liczba godzin
1	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim wynikające z planu	40
2	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach konsultacji, egzaminów, sprawdzianów itp.	5
3	godziny pracy samodzielnej doktoranta w ramach przygotowania do zajęć oraz opracowania sprawozdań, projektów, prezentacji, raportów, prac domowych	40
4	godziny pracy samodzielnej doktoranta w ramach przygotowania do ~~egzaminu, sprawdzianu,~~ zaliczenia (opracowanie eseju zaliczeniowego)	5
	Sumaryczny nakład pracy doktoranta	**90**
	Liczba punktów ECTS	**3**

** 1 ECTS pracy = 25-30 godzin nakładu pracy doktoranta (np. 2 ECTS = 60 godzin; 4 ECTS = 110 godzin

Politechnika
Warszawska